

“Axola ez bazaizue euskaraz nola egiten duzuen entzungo dut”

LAGUN TALDEA elkartu gara Bilbon. Mahaiaren bueltan hitz eta pitz ari gara. Taldeko baten senidea agertu da, aulkia hartu eta gure ondoan esertzeko baimena eskatu du, “me gustaría escucharos hablar en euskara”. “Bai, bai ez dago arazorik”. Minutu batzuk igaro ditu gu entzuten. Alde egin duenean lagun kuadrillako batek ezusteko desatsegina hartu du: “A, baina ez al da espainiarra? Nik uste nuen kanpotarra zela eta jakin-minez eseri dela gu entzute-

ra”. “Bilbotarra da nire senidea, euskaraz eta azkar hitz egiten ari ginela konturatu da eta arretaz entzuteko grina sartu zaio”. “Zenbat urte dauka?”. “20”. “20 urte, bilbotarra eta euskaldunak euskaraz hitz egiten entzutera eseri da gure ondoan?”. “Sikiera borondatea erakutsi du eta umil eskatu du baimena”. “Ez naiz bere aurka ari, egin duenak harritu nau”. “A ereduan ikasi du, senide guztiak erdaldunak ditu, ni salbu”. “Gauza bat da euskaraz ez hitz egitea, eta beste bat euskaldunei baimena eskatu eta aulkian esertzea, hizkuntza sekula entzun izan ez balu bezala. Gaurko kezka ez al da bada

ezagutza asko igo dela eta erabilera-rekin daukagula arazoa? 20 urte ditul”. “Bilbon bizi da, gaztelaniaz ikasi du; zenbat aldiz entzungo zuen autobusean Euskadi Irratia?”.

Euskalduntze alfabetatzean urtetan aritutako laguna lur jota geratu da, harrituta dagoela dio –agian ez du sinetsi nahi 2012an 20 urteko gazteak egoera horretan egon daitezkeenik–. Ingurukook pragmatiko agertu gara: A ereduan ez zuen gauza handirik ikasiko – Bilbon euskara entzuteko aukerak ez dira ikaragarriak – berak ere ez zuen belarria jarriko... Pragmatikoak izan garela diot, baina seko harrituta geratu denak pentsatuko du etsiak hartu gaituela. Lagunak horrelako egoeratan harritzeko eta sumintzeko gaitasuna ez galtzea aldarrikatu du. Beste batzuek onartua dugu, euskararen normalizazioaren bidean, halako errealitate gordinek ere behin baino gehiagotan abiapuntu izan beharko dutela.

Honelako albisteak egunero irakurtzeko, jaso hari@DOAN e-postaz: www.argia.com/harpidetza_haria.php

TALAIAN

Bankariak, gaizkile lepazuridunak

Espainiako Estatuan banku-eskandalu berria sortu da. CajaMadrid, Bancaja, Caja de Canarias, Caja de Ávila, Caixa Laietana, Caja Segovia eta Caja Riojaren arteko fusioaren ondorioz sortutako Bankia, diru publikoz erreskatatuko dute, baita euskaldunen diruaz ere. Higieziei loturiko 31.800 milioi euroko aktibo problematikoak ditu, baina lehenago ere 4.465 milioi euro jaso zituen FROBen (bankuen birmoldaketarako funtsa) laguntza publikoari esker. Orain, PPren Espainiako Gobernuak, hauteskundeetan agindutakoaren kontrara, 10.000 milioi euro txertatu nahi ditu, Aznarren Ekonomia ministro izan zen Rato eta beste gogaide batzuk gaizki kudeatu duten kutxan. Itsasontzia hondoratu baino lehen, Rato kapitaina badoa; orain arte soldata gozoa izan du eta hemendik aurrera ere indemnizazio eta pentsio plan gozoak izango ditu. Bankia adibide garbia izan da: politikariek euren gerrak eta interes ilun pertsonalak eraman dituzte kutxen administrazio kontseilueta. Badirudi egoera larri honetan ez dagoela ezer depuratzeko.

Zer gertatzen da erakundea hondamendira eraman duen administrazio kontseiluarekin? Arduradunek nola segi dezakete minutu bat gehiagoz kontseilu horretan? Non dago Estatuko fiskal nagusia funts publikoetatik egingako txertaketa milioiudun eskandalagarri horren aurrean? Lepazuridunen delinkuentzia nahierara dabil, eta bankariei inork ez die eskua gainean jartzen, areago, eurek sortutako galerak “sozializatu” egiten dira eta diru publikoa erabiltzen da, bote publikotik zurrupatzan segi dezaten. Anartean, familiariek eta enpresa txiki eta ertainek kredituen iturria itxita dute, nahiz eta Europako Banku Zentralak martxoan 227.600 milioi euro bideratu zituen Espainiako Estatuko bankuentzat. Bankuek euren epemugak ordaintzeko eta zor subiranoa erosteko erabili dute, errentagarritasun askoz handiagoarekin. Lapurrak! Gaizkileak!

Juan Mari Arregi

BAHEA

Txerra Rodriguezek Garaigoikoa blogean esanak: “Gurean bi komunitate ei daude. Mila aldiz entzun eta irakurri dugu. Azkena Joseba Kamiori #sarekobiakuntzak jardunaldian. Eta bai, egia da, komunitate bi daude gurean, baina ai ai ai zeintzuk dira komunitate horien mugak? Zeren inguruan ardazten dira ba?

Hizkuntzak definitzen ditu komunitate biak? Hizkuntzak ala beste zerbaitek? Nire ustez, hizkuntzak ez ditu definitzen komunitateak gurean: batzuontzako akaso bai, baina gehienentzako ez. Izan ere, zein dago zugandik hurbilen: euskaraz egiten duen UPN ala Sarkozyren botantea ala euskaraz ez dakien Bildu zein EAJ bozkatzan duena?

Hizkuntzak gurean emozio-karga sakona du, identitatea ematen du, nortasuna. Baina ez da erabakigarria nire ustez komunitate bateko zein beste ko ideak bereizteko. Ez da erabakigarria: abertzaletasuna da oraindik orain balizko bi komunitate horiek bereizten dituen.”